

Forslag

til

Lov om ændring af borgerlig straffelov og retsplejeloven.

(Narkotikakriminalitet).

Fremsat den 25. januar 1974 af *justitsministeren*.

§ 1.

I § 191, stk. 1, i borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 347 af 15. august 1967, som ændret bl. a. ved lov nr. 276 af 18. juni 1969 og senest ved lov nr. 320 af 13. juni 1973, indsættes som 2. pkt.:

„Angår overdragelsen en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller har handlingen i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 10 år.“

§ 2.

I § 687, stk. 1, *litra a*, 2. pkt., i lov om rettens pleje, jfr. lovbekendtgørelse nr. 609

af 19. december 1969, som ændret senest ved lov nr. 325 af 13. juni 1973, ændres „§§ 172, 173 og 286, stk. 2“ til: „§§ 172, 173, 191, stk. 1, 2. pkt., og 286, stk. 2“.

§ 3.

Loven træder i kraft den 1. juli 1974.

§ 4.

Loven gælder ikke for Færøerne. § 1 kan ved kgl. anordning sættes i kraft for øerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lovforslaget foreslås straffen for den groveste narkotikakriminalitet forhøjet til fængsel i indtil 10 år.

Den nugældende bestemmelse i straffelovens § 191, hvorefter strafferammen for grov narkotikakriminalitet er fængsel i indtil 6 år, blev indført ved lov nr. 276 af 18. juni 1969 om ændring i borgerlig straffelov, jfr. folketingstidende 1968-69, sp. 2605, 3150, 7865, 8079, tillæg A sp. 2845 og tillæg B sp. 2641. Bestemmelsen er optaget som bilag I til lovforslaget.

I løbet af 1972 er de tilsvarende bestemmelser i Finland, Norge og Sverige blevet ændret, således at maksimumstraffen i alle tre lande nu er fængsel i 10 år. Også i de fleste andre vesteuropæiske lande er maksimumstraffen 10 års fængsel eller mere.

I forbindelse med justitsministeriets redegørelse Justitsmin. j. nr. L.A. 1973-20002-5.

af marts 1972 til folketingets narkotikaudvalg anmodede ministeriet i april 1972 rigsadvokaten om en udtalelse om, hvorvidt strafferammen i straffelovens § 191 burde forhøjes.

Rigsadvokaten svarede bl. a.:

„Grove overtrædelser af narkotikalovgivning viser fortsat stigning, ikke mindst som følge af tilgangen af morfinbase. Da det er nærliggende at antage, at der i fremtiden vil forekomme tilfælde, der i grovhed overstiger dem, hvor der har været brug for det gældende maksimum, finder jeg det ønskeligt, at strafferammen forhøjes. En forhøjelse af strafferammen kan ikke ventes at ville medføre en almindelig forhøjelse af udmålingsniveauet, ligesålidt som indførelsen af straffelovens § 191 har haft denne konsekvens ...“

Rigsadvokaten oplyste samtidig, at der i tiden

fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. juli 1969 til den 31. december 1971 i 13 tilfælde var anvendt straf på fængsel i 4 år eller derover for overtrædelse af § 191. I et tilfælde var strafferammens maksimum på 6 år blevet anvendt.

Siden rigsadvokatens udtalelse er strafferammens maksimum blevet anvendt i 4 tilfælde.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at straffelovens § 191 bør ændres, således at der gives domstolene mulighed for at idømme op til 10 års fængsel for de allervogste, normalt internationalt prægede forhold.

Sådanne forhold vil normalt kun foreligge ved overdragelse m. v. af de særlig farlige eller skadelige stoffer som f. eks. heroin og morfinbase og normalt kun, hvis der er tale om et betydeligt kvantum. Den høje straf bør dog også kunne anvendes, hvis handlingen i øvrigt har haft en særlig farlig karakter, hvilket f. eks. kan være tilfældet ved salg af mindre kvantum farlige stoffer med henblik på oparbejdelse af et marked.

Som det fremgår af det anførte, tilsigtes der ikke nogen almindelig forhøjelse af straffniveaet for narkotikakriminalitet.

Spørgsmålet om forhøjelse af strafferammen for grov narkotikakriminalitet har været forelagt kontaktudvalget vedrørende ungdomsnarkomanien til

udtalelse. Udtalelsen er efter henstilling fra udvalget optaget som bilag til lovforslaget (bilag 2). Justitsministeriet kan tiltræde det i udtalelsen anførte.

Den foreslåede ændring af *retsplejelovens § 687, stk. 1, litra a, 2. pkt.*, indebærer, at indføjelser af den særlige strafferamme i straffelovens § 191 på fængsel i indtil 10 år ikke får til følge, at tiltale for overtrædelse af denne bestemmelse skal rejses for nævningeting. Sager efter straffelovens § 191 har ikke hidtil været undergivet nævningebehandling og vil på grund af deres ofte meget specielle karakter være mindre egnede hertil. Det bemærkes herved, at sager om dokumentfalsk, dokumentsvig og grove tilfælde af underslæb, bedrageri, mandatsvig og skyldnersvig efter *retsplejelovens § 687, stk. 1, litra a, 2. pkt.*, ikke behandles ved nævningeting, uanset at strafferammen i disse sager omfatter fængsel indtil 8 år, således at de efter hovedreglen i *retsplejelovens § 687, stk. 1*, skulle behandles som nævningesager.

Der er indhentet udtalelser om lovforslaget fra sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet.

Gennemførelsen af lovforslaget vil ikke medføre udgifter eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bilag 1.**Straffelovens § 191.**

„**§ 191.** Den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.“

KONTAKTUDVALGET VEDRØRENDE
 UNGDOMSNARKOMANIEN

Bilag 2.

Den 28. august 1973.

*Justitsministeriet, Lovafdelingen,
 Slotsholmsgade 10, 1216 København K.*

Under henvisning til justitsministeriets skrivelse af 23. juli 1973 (L.A. 1973-20002-5) angående forhøjelse af strafferammen i straffelovens § 191 for grov narkotikakriminalitet fra fængsel i indtil 6 år til fængsel i indtil 10 år skal kontaktudvalget udtale:

Kontaktudvalget vedrørende ungdomsnarkomanien er som udgangspunkt betænkeligt over for at anbefale et forslag om forhøjelse af strafferammen for grov narkotikakriminalitet, idet et sådant forslag kan skabe indtryk af, at gennemførelsen kan medføre en generelt skærpet strafmæssig kurs over for stofmisbrugere.

Det har efter udvalgets opfattelse været af afgørende betydning for bekæmpelsen af ungdomsnarkomanien, at der efter den meget betydelige offentlige debat i 1969-70 stort set har været enighed mellem de forskellige faggrupper om at støtte den generelle narkotikapolitik, som folketinget dengang fastlagde. Hovedlinjen i den hidtidige narkotikapolitik har været, at tyngdepunktet lægges på forebyggende og behandlingsmæssige foranstaltninger, og at strafmæssige foranstaltninger betragtes som en nødvendig og begrænset støtte for den øvrige indsats. Dette har bl. a. fundet udtryk i rigsadvokatens cirkulære af 15. juli 1969 om forfølgning af sager vedrørende overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Såfremt gennemførelsen af forslaget om forhøjelse af strafmaksimum skulle skabe indtryk af, at hovedlinjen i samfundets indsats

ændres, vil den deraf følgende skærpede debat i sig selv kunne få skadevirkninger for det nuværende tværfaglige samarbejde.

Man må endvidere have for øje, at en væsentlig del af de stofmisbrugere, der har behov for intensiv behandling og social bistand, vil have gjort sig skyldig i handel med euforiserende stoffer og anden narkotikakriminalitet. En forhøjelse af straffniveauet for disse stofmisbrugere vil efter kontaktudvalgets opfattelse vanskeliggøre den resocialisering, som er tilsigtet med udbygningen af den frivillige behandling.

Det er derfor kontaktudvalgets bestemte opfattelse, at de almindelige retningslinjer i rigsadvokatens cirkulære af 15. juli 1969 fortsat bør gælde.

Det fremgår imidlertid af justitsministeriets forslag, at der ikke er tilsigtet en almindelig forhøjelse af straffniveauet for narkotikakriminalitet, men at forslaget alene tager sigte på de allergroveste, normalt internationalt prægede forhold, der i andre lande kan medføre en tilsvarende maksimumstraf. Under forudsætning af, at forhøjelsen af strafferammen således alene berører disse enkeltstående forhold, har kontaktudvalget intet at indvende mod forslaget. Kontaktudvalget skal henstille, at justitsministeriet betoner over for offentligheden — og dermed de faggrupper, der er beskæftiget i arbejdet med stofmisbrugsproblemerne, — at forslaget har denne begrænsede rækkevidde.

P. U. V.

H. E. Knipschildt.